

Memo Forum / raad

Aan	: De gemeenteraad
Van	: Het college van burgemeester en wethouders
Onderwerp	: Concept-werkagenda en governance Integraal Zorgakkoord regio Apeldoorn-Zutphen
Zaaknummer	: 671153
Doel	: Informeren

Kennisnemen van

De concept-werkagenda en de stand van zaken rondom de inrichting van de governancestructuur van het Integraal Zorgakkoord (hierna: IZA) in de regio Apeldoorn-Zutphen.

Inleiding

Tijdens de beeldvormende vergadering van 8 februari hebben wij u door middel van een presentatie geïnformeerd over de stand van zaken en komende ontwikkelingen rondom het IZA. U heeft verzocht om een vervolg op deze vergadering. Dit doen we door middel van deze memo. Dit stelt ons in staat om de concept IZA werkagenda met u te delen (medio april opgeleverd), voordat ons college hier een inhoudelijke reactie op geeft (op 21 mei) en voordat de regionale IZA stuurgroep de werkagenda definitief vaststelt (begin juni). Na een korte terugblik op aanleiding en doelen van het IZA, beschrijft dit memo het proces van de laatste maanden en de huidige stand van zaken. We benoemen hoe wij hierin staan en waar we op in willen zetten. Vervolgens schetsen we de kansen en risico's die we zien en welke stappen hiertoe worden gezet.

Inhoud

Nut en noodzaak

Het IZA is gericht op de toegang tot zorg; deze staat onder druk vanwege een sterk stijgende vraag naar zorg – beïnvloed door de vergrijzing - en een tekort aan personeel. Om zorg bereikbaar en betaalbaar te houden, zijn er veranderingen nodig. Zowel in de zorg zelf als in hoe we omgaan met zorg. Daarnaast is het noodzakelijk te investeren in preventie en gezondheid. Zo zorgen we ervoor dat mensen gemiddeld gezien langer gezond(er) blijven, waardoor de vraag naar zorg vermindert en in de toekomst goede, betaalbare zorg beschikbaar is voor degenen die zorg nodig hebben.

Hoe is eraan gewerkt en wat ligt er nu?

Werkagenda

In december 2023 is in de zorgregio Apeldoorn-Zutphen het IZA regioplan opgeleverd. Hierin staan de gezamenlijke ambities, opgaven, doelstellingen en ook de oplossingsrichtingen gericht op de vijf opgaven die als urgent en belangrijk worden gezien:

- Gezond leven: Bevorderen van een gezond en vitaal leven
- Ouderen: Langer zelf- en samenredzaam ouder worden
- Jeugd en gezin: Gezond opgroeien thuis en in de eigen omgeving
- Mentale gezondheid: Mentaal weerbare inwoners met een sterke sociale basis
- Acute zorg: Optimaal werkende (acute) zorgketen

Na het regioplan was de volgende stap om de oplossingsrichtingen verder uit te werken naar concrete plannen. Een aantal werkgroepen met deelnemers vanuit diverse sectoren is hier begin dit jaar mee aan de slag gegaan. Zij hebben vanuit de doelstellingen per opgave prioriteiten benoemd en hier vervolgens initiatieven, projecten en activiteiten aan gekoppeld. Dit komt samen in een werkagenda, waarin de diverse transformatie-activiteiten in de regio in beeld worden gebracht en verbonden aan de opgaven. De werkagenda is een organisch document om de transformatie zo effectief mogelijk vorm te geven en waarmee de sturing op de transformatie inhoudelijk wordt gefaciliteerd. Door kansrijke initiatieven aan elkaar te verbinden en verder te brengen, geslaagde pilots op te schalen naar een groter gebied, best practices te delen, etcetera.

Op 16 april is de concept-werkagenda opgeleverd (bijlage 1). De diverse stakeholders (te weten inwoners, gemeenten en de drie subregionale zorgplatforms) kunnen hier een inhoudelijke reactie op geven voor de IZA stuurgroep de werkagenda begin juni vaststelt.

Governance

Voor de uitvoering van de transformatie zijn een andere inrichting en aansturing nodig dan de structuur waarmee het regioplan en de werkagenda zijn opgesteld. Een breed samengestelde werkgroep met deelnemers uit alle betrokken sectoren (waaronder inwoners, gemeenten en subregionale zorgplatforms) werkt momenteel een governancestructuur uit die de komende jaren sturing moet bieden aan de uitvoering van de werkagenda en de monitoring hierop. Dit vergt een duurzame inrichting van de regionale samenwerking met onder meer heldere besluitvormingsstructuren, rollen en verantwoordelijkheden. Een structuur die recht doet aan de positie van gemeenten als medefinancier en democratisch orgaan. En een structuur waarvoor draagvlak is, waarin partijen zich vertegenwoordigd voelen en zich daadwerkelijk verbinden aan de gezamenlijke opgaven.

Eind april/begin mei wordt een eerste conceptvoorstel voor IZA netwerksamenwerking en -governance opgeleverd. Vervolgens is de insteek dat de IZA stuurgroep het voorstel gelijktijdig met de werkagenda vaststelt.

Waar staat Zutphen voor en welke kansen en risico's zien we?

We constateren dat de concept-werkagenda nog niet zodanig is uitgewerkt als we hadden gewild. Onze inzet voor de definitieve werkagenda is dat plannen voor het bevorderen van positieve gezondheid meer voorop komen te staan. Daarmee moeten ook activiteiten gericht op preventie een grotere rol krijgen en willen we meer aandacht voor een wijkgerichte aanpak. Qua type activiteiten kiezen we bij voorkeur voor het opschalen van een effectieve aanpak dan een diversiteit aan kleinschalige pilots. Aangaande de governance streven we naar een structuur die nauwere samenwerking op werkvloer- en wijkniveau uiteindelijk mogelijk maakt.

Een kansrijke uitkomst van het tot nog toe gelopen proces is dat de concept-werkagenda in gezamenlijkheid en bottom-up tot stand is gekomen. Organisaties hebben zelf aangegeven waar ze mee aan de slag willen, gaan of al zijn. Het samen verkennen en uitwerken van de doelstellingen heeft het gevoel van urgentie, de betrokkenheid en investeringsbereidheid bij organisaties vergroot. Partijen hebben al veel tijd en menskracht geïnvesteerd in dit proces. Er zit energie, er worden verbindingen gelegd en er zijn transformatieplannen in voorbereiding. Deze energie en slagkracht is nodig gezien de omvang en urgentie van de transformatieopgaven. Het is zaak om deze energie vast te houden en niet te frustreren. Dit vraagt een andere rol van gemeenten dan we veelal gewend zijn, meer faciliterend en minder sturend.

Tegelijkertijd heeft het IZA grote gevolgen voor gemeenten. Om de druk op de medische zorg te verlichten wordt er meer gevraagd aan preventie en ingezet op zo licht mogelijke zorg en ondersteuning. Maar ook als de beoogde transformatie niet slaagt en de (eerstelijns)zorg vastloopt, neemt de druk op het sociaal domein toe. Hier zit een spanning.

Daarnaast hebben we te maken met de zorgverzekeraar als medefinancier. Dit is een partij met een ander perspectief, smallere belangen en verantwoordelijkheden en kortere besluitvormingslijnen. Een partij via wie bovendien de toegang tot het landelijke IZA transformatiebudget verloopt, doordat zij transformatieplannen

beoordelen. Landelijk blijkt dit transformatiebudget tot nog toe moeilijk toegankelijk voor plannen die betrekking hebben op preventie en het sociaal domein. Veruit de meeste plannen die zijn goedgekeurd hebben betrekking op ziekenhuiszorg. Ook is het aanvraag- en beoordelingsproces tijdrovend; procedures van een half jaar tot een jaar zijn eerder regel dan uitzondering.

Landelijk heeft ook het ministerie van VWS geconstateerd dat het beoordelingsperspectief van zorgverzekeraars niet aansluit bij de preventiekant van het IZA. Zij werken momenteel aan een oplossing voor dit knelpunt.

Regionaal voeren we als gemeenten gezamenlijk het gesprek met zorgverzekeraar Zilveren Kruis als medefinanciers en aanjagers van het IZA onze zorgregio. Over ieders rollen en verantwoordelijkheden en over wat anders kan en moet om de transformatie daadwerkelijk op gang te brengen.

Vervolg

Wij stellen voor om dit memo te agenderen voor de oordeelsvormende vergadering van 13 mei. Dit stelt ons in de gelegenheid om met u een gesprek te voeren over deze ontwikkelingen voordat de besluitvorming plaatsvindt.

Bijlagen

671153 - bijlage 1 - Concept-werkagenda IZA regioplan Apeldoorn-Zutphen